

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2013.5.29.
COM(2013) 376 final

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Finnország 2013. évi nemzeti reformprogramjáról

**és Finnország 2012–2017-es időszakra vonatkozó stabilitási programjának tanácsi
véleményezéséről**

{SWD(2013) 376 final}

Ajánlás

A TANÁCS AJÁNLÁSA

Finnország 2013. évi nemzeti reformprogramjáról

és Finnország 2012–2017-es időszakra vonatkozó stabilitási programjának tanácsi véleményezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre és különösen annak 121. cikke (2) bekezdésére és 148. cikke (4) bekezdésére,

tekintettel a költségvetési egyenleg felügyeletének megerősítéséről és a gazdaságpolitikák felügyeletéről és összehangolásáról szóló, 1997. július 7-i 1466/97/EK tanácsi rendeletre¹ és különösen annak 5. cikke (2) bekezdésére,

tekintettel a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló, 2011. november 16-i 1176/2011/EU európai parlamenti és tanácsi rendeletre² és különösen annak 6. cikke (1) bekezdésére,

tekintettel az Európai Bizottság ajánlására³,

tekintettel az Európai Parlament állásfoglalásaira⁴,

tekintettel az Európai Tanács következtetéseire,

tekintettel a Foglalkoztatási Bizottság véleményére,

a Gazdasági és Pénzügyi Bizottsággal folytatott konzultációt követően,

mivel:

- (1) Az Európai Tanács 2010. március 26-án elfogadta az Európai Bizottság „Európa 2020” elnevezésű, a gazdaságpolitikák fokozott összehangolásán alapuló, a növekedést és foglalkoztatást célzó új stratégia elindításáról szóló javaslatát, amely stratégia azokra a kulcsfontosságú területekre összpontosít, amelyeken intézkedésekre van szükség annak érdekében, hogy javuljanak Európa lehetőségei a fenntartható növekedés és a versenyképesség terén.
- (2) A Bizottság javaslatai alapján a Tanács 2010. július 13-án elfogadta a tagállamok és az Unió gazdaságpolitikáira vonatkozó átfogó iránymutatásokról szóló ajánlást (2010–2014), 2010. október 21-én pedig elfogadta a tagállamok foglalkoztatáspolitikáira vonatkozó iránymutatásokról szóló határozatot⁵, melyek együtt alkotják az „integrált

¹ HL L 209., 1997.8.2., 1. o.

² HL L 306., 2011.11.23., 25. o.

³ COM(2013) 376 final.

⁴ P7_TA(2013)0052 és P7_TA(2013)0053.

⁵ A Tanács 2013. április 22-i 2013/208/EU határozata.

iránymutatásokat”. A tagállamok felkérést kaptak, hogy nemzeti gazdaság- és foglalkoztatáspolitikájukban vegyék figyelembe az integrált iránymutatásokat.

- (3) Az Európai Unió állam- és kormányfői 2012. június 29-én elfogadták a Növekedési és Munkahely-teremtési Paktumot, amely koherens keretet teremt a minden lehetséges ösztönzőt, jogi és szakpolitikai eszközt felhasználó tagállami, uniós és euróövezeti tevékenységek számára. Döntöttek a tagállami szinten megvalósítandó intézkedésekről, és kifejezték teljes körű elkötelezettségüket az Európa 2020 stratégia céljainak megvalósítása és az országspecifikus ajánlások végrehajtása iránt.
- (4) A Tanács 2012. július 6-án ajánlást fogadott el Finnország 2012. évi nemzeti reformprogramjáról, valamint véleményezte Finnország 2011-2015-ös időszakra vonatkozó, aktualizált stabilitási programját.
- (5) A Bizottság 2012. november 28-án elfogadta az éves növekedési jelentést⁶, amely elindította a gazdaságpolitikai koordináció 2013. évi európai szemeszterét. Ugyancsak 2012. november 28-án a Bizottság az 1176/2011/EU rendelet alapján elfogadta a riasztási mechanizmus keretében készült jelentést⁷, amelyben Finnországot azon tagállamok közé sorolta, amelyek vonatkozásában részletes vizsgálatra kerül sor.
- (6) Az Európai Tanács 2013. március 14-én elfogadta a pénzügyi stabilitás, a költségvetési konszolidáció és a növekedést ösztönző intézkedések biztosítására irányuló prioritásokat. Hangsúlyozta, hogy differenciált és növekedésbarát költségvetési konszolidációt kell végrehajtani, helyre kell állítani a gazdaságnak történő hitelnyújtás rendes feltételeit, ösztönözni kell a növekedést és a versenyképességet, kezelni kell a munkanélküliséget és a válság társadalmi következményeit, valamint korszerűsíteni kell a közigazgatást.
- (7) A Bizottság 2013. április 10-én az 1176/2011/EU rendelet 5. cikkének megfelelően közzétette a Finnországra vonatkozó részletes vizsgálat eredményeit⁸. Vizsgálata alapján a Bizottság arra a következtetésre jutott, hogy Finnországban makrogazdasági egyensúlyhiány tapasztalható, amely nyomon követést és szakpolitikai intézkedéseket tesz szükségessé. A folyamatos figyelemmel kísérés különösen a folyó fizetési mérleg pozíciójának jelentős mértékű romlása és az ipari szerkezetátalakítás, valamint a versenyképesség költségalapú és nem költségalapú tényezői által kiváltott gyenge exportteljesítmény miatt indokolt.
- (8) Finnország 2013. április 18-án benyújtotta a 2012-2017-es időszakra vonatkozó, 2013. évi stabilitási programját és 2013. évi nemzeti reformprogramját. A kapcsolódási pontok figyelembevétele érdekében a két program értékelésére egyidejűleg került sor.
- (9) A 2013. évi stabilitási programnak az 1466/97/EK tanácsi rendelet szerinti értékelése alapján a Tanács úgy véli, hogy az államháztartás helyzete Finnországban összességében rendezett, és a középtávú költségvetési cél elérése érdekében Finnország erőfeszítéseket tett a bevételek növelésére és a kiadások korlátok között tartására. A programban szereplő költségvetési előrejelzéseket alátámasztó makrogazdasági forgatókönyv megalapozott. A 2013-ra vonatkozó növekedési előrejelzés hasonló a Bizottság tavaszi előrejelzéséhez, ugyanakkor a 2014-re vonatkozó előrejelzés 0,6 százalékponttal magasabb a Bizottság által várt értéknél. A programban felvázolt költségvetési stratégia célja az államháztartás egyensúlyának

⁶ COM(2012) 750 final.

⁷ COM(2012) 751 final.

⁸ SWD(2013) 123 final.

megteremtése és a GDP-arányos államadósságnak csökkenő pályára állítása legkésőbb 2015-ig. A program részeként a középtávú költségvetési cél a GDP 0,5 %-áról –0,5 %-ra változik. Az új középtávú költségvetési cél összhangban van a Stabilitási és Növekedési Paktummal követelményeivel. A program a középtávú költségvetési cél 2014-re történő elérésével és annak 2017-ig történő tartásával számol. A programban közölt információkra alapozott (újrakalkulált) strukturális egyenleg alapján Finnország 2012-ben nem teljesítette a korábbi középtávú költségvetési célt, 2013-ban pedig nem fogja teljesíteni az új középtávú költségvetési célt. A programban szereplő előrejelzés szerint az újrakalkulált strukturális egyenleg a GDP –1 %-ának megfelelő 2012-es értékről 2013-ra a GDP –0,9 %-ára javul. A program szerint a 2014 és 2017 közötti időszakban a strukturális egyenleg a GDP –0,6 és –0,7 %-a között fog maradni. Finnország nettó kiadásai 2012-ben 0,4 %-kal nőttek, ami alatta marad a kiadások növekedési ütemére vonatkozó referenciaértéknek. A reál GDP 2012-es negatív növekedése miatt, a strukturális kiigazítás alacsony értéke elegendőnek tekinthető. 2013-ban Finnország újrakalkulált strukturális egyenlege javul, nettó kiadásai várhatóan mindössze a GDP 0,1 %-ával fognak eltérni a kiadási referenciaértéktől. Finnország nagy negatív kibocsátási rése miatt ez megfelelőnek tekinthető. 2014-ben Finnország újrakalkulált strukturális egyenlege várhatóan tovább javul, eléri a GDP –0,6 %-át, elegendő közelségbe kerülve ezáltal a középtávú költségvetési célhoz (a Bizottság tavaszi előrejelzése szerint 2014-ben el is éri azt). Összességében ez azt jelenti, hogy Finnország eleget tesz a Stabilitási és Növekedési Paktum prevenció ágának. Az államháztartás bruttó konszolidált adóssága 2012-ben a GDP 53 %-ának felelt meg, és az előrevetített időszak alatt a program szerint a GDP 60 %-a alatt marad. A program az adósságráta csökkenésével számol 2016-ban és 2017-ben. A költségvetési politika szempontjából a legfontosabb kihívás továbbra is a hosszú távú fenntarthatóság. A népesség elöregedésével összefüggő – a nyugdíjrendszert, az egészségügyet és a tartós ápolás-gondozást érintő – fenntarthatósági rés problémáját felismerték, a probléma kezelése folyamatos monitoringot tesz szükségessé.

- (10) A közszolgáltatások termelékenységének növekedése elmaradt a termelékenységnek a szélesebb értelemben vett gazdaságra értelmezett növekedésétől, miközben az idősödő népességgel összefüggő terhek növekednek. Jóllehet az önkormányzati reform elveit lefektették, az összevonások továbbra is önkéntesen választhatók maradnak, de ehhez elérhetőek lesznek a központi kormányzat által biztosított pénzügyi ösztönzők. A szociális és egészségügyi szolgáltatások folyamatban lévő reformja várhatóan nem fogja érdemben csökkenteni az egészségügyi ellátási körzetek jelenlegi számát.
- (11) Intézkedéseket tettek az ifjúsági és a tartós munkanélküliség visszaszorítása érdekében. Az intézkedések között szerepel az ifjúsági garancia, a fiatal felnőttek részére kidolgozott ideiglenes szakképzési program és a tartósan munkanélkülieket célzó kísérleti program is. Az említett intézkedések mellett 2013-ban az ifjúsági garancia részeként pénzügyi támogatást nyújtottak szakmai gyakorlatokhoz is. A munkanélküliségi ráta valószínűsíthető növekedése miatt ezek az intézkedések helyesnek tekinthetők. A feladat most – a célcsoportok szakképzettségi szintjének és munkaerő-piaci helyzetének javítását szem előtt tartva – az intézkedések végrehajtása. A fenntartható államháztartás, valamint a jövőbeni munkaerő-keresletnek való megfelelés érdekében fontos az idősebb munkavállalók foglalkoztatási rátájának növelése. Finnországban csökken a munkaképes korú népesség. Számos intézkedésről született megállapodás a korai nyugdíjbavonulás lehetőségeinek korlátozása érdekében. Ilyen intézkedés például a részmunkaidős nyugdíjazáshoz szükséges életkor emelése, a csökkentett előrehozott nyugdíj lehetőségének megszüntetése és a nyugdíjkorhatár megemelése munkanélküliséget követően. A várható élettartam

növekedése azonban gyorsabb volt a 2005. évi nyugdíjreform során vártnál, és ezért a jelenleg érvényes törvényes nyugdíjkorhatár idővel túl alacsonynak, a nyugdíjak pedig elégtelennek bizonyulhatnak. Programjában a kormány vállalta, hogy a tényleges nyugdíjbavonulási életkort 2025-ig 62,4 évre emeli, ami a várható élettartam és a demográfiai kihívások tükrében továbbra is alacsonynak tekinthető. Rövid távon az elfogadott intézkedések végrehajtása marad a prioritás.

- (12) A finnországi szolgáltatási ágazatokban a szabályozási akadályok továbbra is korlátozók, a piaci koncentráció pedig magas az olyan fontos ágazatokban, mint például a kiskereskedelem. A versenytörvénynek az élelmiszerkereskedők domináns piaci pozíciójával összefüggésben tervezett módosításai és a programnak – az ágazat fokozottabb felügyelet alá vonása és a hatályos szabályozás szükségtelenül versenykorlátozó, például a területfejlesztéssel és építéssel összefüggő rendelkezéseinek megszüntetése útján – az egészséges verseny megteremtésére irányuló célkitűzései várhatóan segíteni fognak az aktuális problémák megoldásában. A versenyhatóság és a fogyasztóvédelmi ügynökség összeolvadása, továbbá a létrejövő intézmény költségvetésének megnövelése és hatásköreinek kiterjesztése a közszektorbeli és a magánszektorhoz tartozó szereplők közötti versenysemlegesség kérdéseire ugyancsak javítani fogják az általánosabb értelemben vett versenypolitika hatékonyságát és eredményeit. A versenyjogi büntetések Finnországban hagyományosan alacsonyak; a 2013-ra tervezett felmérés vélhetően megfelelő alapot ad majd a szankciók visszatartó erejének fokozására irányuló további reformokhoz.
- (13) A finnországi termelékenység növekedése továbbra is elmarad a bérek növekedésétől, és közben gyengült a nemzetközi versenyképesség, amit a finn export csökkenő piaci részesedése is mutat. Jóllehet továbbra is magas a kutatási, fejlesztési és innovációs beruházások aránya, kritikus kérdés marad, hogy mennyire hatékonyan sikerül a kutatási eredményeket innovációk és olyan új, nagy növekedési potenciállal rendelkező vállalatok szolgálatába állítani, amelyek képesek megjelenni a gyorsan növekvő exportpiacokon és megerősíteni a nemzetközi versenyképességet. Rövid távon Finnországnak végre kell hajtania a kutatási és innovációs rendszer fejlesztésére irányulóan a közelmúltban elfogadott szakpolitikai intézkedéseket, mint például az új cselekvési tervet, egyúttal – amennyiben szükségesnek mutatkozik – a meglévő értékelések és a készülőben lévő előrettekintő jelentés alapján további reformjavaslatokat kell kidolgoznia. Az energiaárakat és a munkaerő árát azon inputárak közé sorolták, amelyek növelik a finn gyártók költségeit. Köszönhetően a 2013-ban lejáró háromoldalú bérmegállapodásnak a bérnövekedés az elmúlt években visszafogott mértékű volt. E tekintetben aggodalomra ad okot, hogy a szociális partnerek között mindeddig nem jött létre új megállapodás.
- (14) Az európai szemeszterrel összefüggésben a Bizottság elvégezte Finnország gazdaságpolitikájának átfogó elemzését, értékelte a stabilitási programot és a nemzeti reformprogramot, valamint bemutatta a részletes vizsgálat eredményeit. Figyelembe vette nemcsak a programok Finnország fenntartható költségvetési, valamint társadalom- és gazdaságpolitikája szempontjából mutatott jelentőségét, hanem azt is, hogy azok megfelelnek-e az uniós szabályoknak és iránymutatásoknak, tekintve, hogy az Európai Unió átfogó gazdasági kormányzását az uniós szempontoknak a jövőbeli nemzeti döntésekbe való beépítésével kell megerősíteni. Az alábbi 1–5. ajánlás tükrözi a Bizottság európai szemeszter keretében tett ajánlásait.

- (15) A Tanács ezen értékelés fényében megvizsgálta Finnország stabilitási programját, és arról alkotott véleményét⁹ különösen az alábbi 1. ajánlás tükrözi.
- (16) A Bizottság által elvégzett részletes vizsgálat és ezen értékelés fényében a Tanács megvizsgálta Finnország nemzeti reformprogramját és stabilitási programját. A Tanácsnak a makrogazdasági egyensúlyhiányok megelőzéséről és kiigazításáról szóló 1176/2011/EU rendelet 6. cikke szerinti ajánlásait a 3–5. ajánlás tükrözi,
- (17) Az európai szemeszter keretében a Bizottság elkészítette az euróövezet egészének gazdaságpolitikájára vonatkozó elemzését is, amely alapján a Tanács külön ajánlásokat intézett azon tagállamokhoz, amelyek pénzneme az euró. Finnországnak ezen ajánlások teljes körű és megfelelő időben történő végrehajtásáról is gondoskodnia kell,

AJÁNLJA, hogy Finnország 2013–2014-ben tegyen intézkedéseket a következők érdekében:

1. Folytasson növekedésbarát költségvetési politikát és a terveknek megfelelően tartsa fenn a költségvetés rendezett pozícióját, biztosítva a programidőszak alatt a középtávú célnak való megfelelést. Továbbra is végezze el a népesség elöregedésével összefüggő fenntarthatósági rés mértékének éves értékelését, és az állami bevételeket és kiadásokat igazítsa a hosszú távú célkitűzésekhez és szükségletekhez. Biztosítsa a tartós ápolás-gondozás költséghatékonyságát és fenntarthatóságát, és helyezzen nagyobb hangsúlyt a megelőzésre, a rehabilitációra és a független életvitelre.
2. Gondoskodjon az önkormányzati rendszerrel összefüggésben zajló közigazgatási reform hatékony végrehajtásáról annak érdekében, hogy a reform termelékenységjavulást és költségmegtakarításokat eredményezzen a közszolgáltatások nyújtása terén, ideértve a szociális és egészségügyi szolgáltatásokat is.
3. Tegyen további lépéseket az idősebb munkavállalók foglalkoztatási rátájának javítása érdekében, többek között foglalkoztathatóságuk javítása és a munkaerőpiacról történő korai kivonulás lehetőségeinek korlátozása, valamint kötelező nyugdíjkorhatárnak a megnövekedett várható élettartamhoz való igazítása révén. Hajtsa végre és kövesse szorosan nyomon a fiatalok és a tartósan munkanélküliek munkaerő-piaci helyzetének javítását szolgáló, folyamatban lévő intézkedéseket, különös tekintettel a munkahelyhez jutást segítő készségek fejlesztésére.
4. Az egészséges verseny előmozdítását célzó új program végrehajtása révén folytassa a termék- és szolgáltatás piacokon uralkodó verseny fokozására irányuló erőfeszítéseket, különösen a kiskereskedelmi ágazat tekintetében.
5. Növelje Finnország kapacitásait az innovatív termékek és szolgáltatások előállítása és a gyorsan változó körülmények között nagy növekedési potenciállal rendelkező vállalatok létrehozása terén, továbbá folytassa az ipar diverzifikálását a kevésbé energiaintenzív ágazatok felé történő nyitással. A jelenlegi alacsony növekedési környezetben a szociális partnerek szerepének teljes körű tiszteletben tartása mellett és a nemzeti gyakorlatnak megfelelően támogassa a reálbérek és a termelékenység alakulásának összehangolását.

⁹ Az 1466/97/EK rendelet 5. cikkének (2) bekezdése értelmében.

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*